Seat No. : _______________

NP-112

November-2025

B.A., Sem.-III

MDC-234 : Sociology
(Indian Constitution & Social Legislation)
(NEP-2020)

Time : 2:00 Hours] **[Max. Marks : 50**

સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

1. ભારતીય બંધારણનો અર્થ–વ્યાખ્યા આપી તેની વિશિષ્ટતા જણાવો. **10**

અથવા

1. ભારતીય બંધારણના આમુખ લખી તેમાં દર્શાવેલા ઉદારમતવાળના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. **10**

2. સામાજિક કાનૂનીકરણનો અર્થ આપી સામાજિક કાનૂનીકરણની આવશ્યકતા જણાવો. **10**

અથવા

2. સામાજિક કાનૂનીકરણનો સમાજ કલ્યાણના પરિબળ તરીકે ચર્ચા કરો. **10**

3. માનવ અધિકારનો અર્થ–વ્યાખ્યા અંગે વિગતે ચર્ચા કરો. **10**

અથવા

3. માનવ અધિકારના સંદર્ભમાં પર્યાવરણીય સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો. **10**

4. અનુસૂચિત જનજાતિના શિક્ષણ, રોજગાર અને રાજકીય વિકાસ માટે કાનૂનીકરણ કેવી રીતે સહાયક બને છે ? ચર્ચા કરો. **10**

અથવા

4. સામાજિક કાનૂનીકરણ આર્થિક રીતે નબળા વર્ગો માટે કેટલું ઉપયોગી બન્યું છે ? ચર્ચો. **10**

5. નીચેના વિધાન **સાચા** છે કે **ખોટા** તે જણાવો : (કોઈપણ **દસ**) **10**

(1) ભારતનું બંધારણ સૌથી લાંબુ અને સર્વગ્રાહી લેખિત બંધારણ છે.

(2) ભારતીય બંધારણનો અમલ દિવસ સ્વતંત્રતા દિવસ તરીકે ઉજવાય છે.

(3) ભારતે પ્રમુખીય સ્વરૂપની શાસન વ્યવસ્થા સ્વીકારી છે.

(4) સામાજિક કાયદાઓના ઘડતર અને અમલની પ્રક્રિયા એટલે સામાજિક કાનૂનીકરણ.

(5) ઇચ્છનીય સમાજસુધારા કરવા માટે કાનૂનીકરણની આવશ્યકતા નથી.

(6) સામાજિક કલ્યાણ કરવામાં કાનૂનીકરણ અનેક રીતે ઉપયોગી છે.

(7) માનવ અધિકારનું ઘોષણાપત્ર 10 ડીસેમ્બરના રોજ જાહેર કર્યું હતું .

(8) વિસ્થાપિતોનો પ્રશ્ન માનવ અધિકારનો પ્રશ્ન નથી.

(9) માનવ અધિકારની વિભાવના ફરજ પર આધારિત છે.

(10) ભારતમાં અનુસૂચિત જાતિની વસ્તી 8% છે.

(11) અન્ય પછાત વર્ગો માટે ગુજરાતમાં બક્ષી પંચ જાણીતું છે.

(12) આર્થિક નબળા વર્ગો (EWS) માટે ગુજરાતમાં અલગ આયોગ બનાવ્યું છે.

Seat No. : _______________

NP-112

November-2025

B.A., Sem.-III

MDC-234 : Sociology
(Indian Constitution & Social Legislation)
(NEP-2020)

Time : 2:00 Hours] **[Max. Marks : 50**

Instructions : (1) Attempt **all** questions.

(2) **All** questions carry equal marks.

1. Give the meaning and definition of the Indian Constitution and explain its uniqueness. **10**

OR

1. Write the preamble of the Indian Constitution and discuss the principles of liberalism mentioned in it. **10**

2. Give the meaning of social legalization and explain the necessity of social legalization. **10**

OR

2. Discuss social legalization as a factor of social welfare. **10**

3. Discuss the meaning and definition of human rights in detail. **10**

OR

3. Discuss environmental problems in the context of human rights. **10**

4. How does legalization help in the education, employment, and political development of the Scheduled Tribes ? Discuss. **10**

OR

4. How much has social legalization been useful for the economically weaker sections ? Discuss. **10**

5. State whether the following statements are **True** or **False** : (Any **Ten**) **10**

(1) The Constitution of India is the longest and most comprehensive written constitution.

(2) The day of implementation of the Indian Constitution is celebrated as Independence Day.

(3) India has adopted a presidential form of government.

(4) The process of framing and implementing social laws is social legislation.

(5) Legislation is not necessary to bring about desired social reforms.

(6) Legislation is useful in many ways in providing social welfare.

(7) The Declaration of Human Rights was declared on 10^{th} December.

(8) The question of displaced persons is not a question of human rights.

(9) The concept of human rights is based on duty.

(10) The population of Scheduled Castes in India is 8%

(11) Bakshi Panch is known in Gujarat for Other Backward Classes.

(12) A separate commission has been formed in Gujarat for Economically Weaker Sections (EWS).